

Sygnatura akt VI GC 362/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy **w składzie:**

Przewodniczący SSR Łukasz Kozakiewicz

Protokolant Ewelina Dulian

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2014 r. na rozprawie sprawy

z powództwa **M. a.s. z siedzibą w P.**

przeciwko **G. P.**

o zapłatę 71 482,18 zł

I. zasądza od pozwanego G. P. na rzecz powoda (...) a.s. (spółki akcyjnej) w P., Republika Czeska kwotę 60.427,02 zł (sześćdziesiąt tysięcy czterysta dwadzieścia siedem złotych 02/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2014r.,

II. w pozostałym zakresie postępowanie umarza,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.243,94 zł (pięć tysięcy dwieście czterdzieści trzy złote 94/100) tytułem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód – powoda (...) a.s. (spółka akcyjna) w P., Republika Czeska wniósł o zasądzenie od pozwanego G. P. kwoty 71.482,18 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że sprzedał i wydał pozwanemu towar, którego ceny pozwany nie zapłacił w terminach wskazanych w fakturach VAT ani na późniejsze wezwanie do zapłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 28 maja 2014r., sygn. akt VI GNc 529/14, nakazano pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 71.482,18 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2014r. oraz kwotę 4.511,- zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty, podnosząc na wstępie zarzut niewłaściwości Sądu, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Zarzucił, że powód nie przedstawił pełnomocnictwa dla r.pr. E. P., nie wykazał posiadania przez powoda osobowości prawnej oraz umocowania osób udzielających w jego imieniu pełnomocnictwa. Nadto wskazał, że dochodzone roszczenie zostało zawyżone, gdyż powód dokonał korekty jednej z wystawionych faktur o kwotę 7.055,16 zł, a pozwany dodatkowo zapłacił kwotę 2.000,- zł.

Pismem procesowym wniesionym w dniu 1 sierpnia 2014r. (data nadania pisma w placówce operatora wyznaczonego) powód cofnął pozew ponad kwotę 60.427,02 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2014r.

Sąd ustalił.

W dniu 24 października 2013r. powód sprzedał pozwanemu towar w postaci: papieru białego w rolkach (...), trójwarstwowego, w ilości 58.080 rolek, w cenie po 0,46 zł netto za rolkę (łącznie 26.716,80 zł netto, tj. 32.861,66 zł

brutto) oraz 1.760 rolek w cenie po 0,001 zł za rolkę (łącznie 1,76 zł netto, tj. 2,16 zł brutto). W związku z tym w dniu 24 października 2013r. powód wystawił pozwanemu fakturę VAT Nr (...) na kwotę 32.863,83 zł brutto, z terminem zapłaty w dniu 23 listopada 2013r. Towar został wydany pozwanemu w dniu 26 października 2013r.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 18, dokument Nr (...) z tłumaczeniem – k. 19, 71 – 72.

W dniu 26 listopada 2013r. powód sprzedał pozwanemu towar w postaci:

- papieru białego w rolkach (...), trójwarstwowego, w ilości 7.040 rolek, w cenie po 0,76 zł netto za rolkę (łącznie 5.350,40 zł netto, tj. 6.580,99 zł brutto),
- papieru w rolkach (...), trójwarstwowego, w ilości 1.760 rolek, w cenie po 0,60 zł netto za rolkę (łącznie 1.056,- zł netto, tj. 1.298,88 zł brutto),
- papieru białego w rolkach (...), trójwarstwowego, w ilości 35.200 rolek, w cenie po 0,46 zł netto za rolkę (łącznie 16.192,- zł netto, tj. 19.916,16 zł brutto) oraz 1.760 rolek w cenie po 0,001 zł za rolkę (łącznie 1,76 zł netto, tj. 2,16 zł brutto),
- ręczników papierowych w rolkach (...), dwuwarstwowych, w ilości 4.860 rolek, w cenie po 1,81 zł netto za rolkę (łącznie 8.796,60,- zł netto, tj. 10.819,82 zł brutto) oraz 270 rolek w cenie po 0,001 zł za rolkę (łącznie 0,27 zł netto, tj. 0,33 zł brutto),

W związku z tym w dniu 26 listopada 2013r. powód wystawił pozwanemu fakturę VAT Nr (...) na kwotę 38.618,35 zł z terminem zapłaty w dniu 25 stycznia 2014r. Towar, z wyjątkiem 1.760 rolek papieru białego w rolkach (...), trójwarstwowego, został wydany pozwanemu w dniu 26 listopada 2013r.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 20, specyfikacja Nr (...) – k. 21.

W dniu 5 czerwca 2014r., powód wystawił pozwanemu korektę faktury VAT Nr (...), zmniejszając wynikającą z niej należność o kwotę 7.055,16 zł brutto, stanowiącą cenę sprzedaży 1.760 rolek papieru białego (...), trójwarstwowego (1.337,60 zł brutto) oraz 2.430 rolek ręczników papierowych (...), dwuwarstwowych (4.398,30 zł brutto).

Dowód: faktura korygująca Nr (...) – k. 35, dokument podatkowy Nr (...) z tłumaczeniem – k. 63, 64 – 66.

Na poczet ceny sprzedaży określonej w fakturze VAT Nr (...) pozwany zapłacił:

- w dniu 23 kwietnia 2014r. kwotę 2.000,- zł,
- w dniu 20 czerwca 2014r. kwotę 2.000,- zł.

Dowód: potwierdzenie przelewu z dn. 23.04.2014r. – k. 37, potwierdzenie przelewu z dn. 20.06.2014r. – k. 44.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2014r., doręczonym w dniu 8 kwietnia 2014r., powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 71.482,18 zł wynikającej z faktur VAT Nr (...) na kwotę 32.863,83 zł i Nr (...) na kwotę 38.618,35 zł.

Dowód: wezwania do zapłaty z dn. 2.04.2014r. z potwierdzeniem doręczenia – k. 22, 23.

Sąd zważył.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W pierwszym rzędzie należało odnieść się do zarzutu niewłaściwości Sądu podniesionego przez pozwanego, który wskazywał, że sprawa winna być rozpoznana przez Sąd właściwości ogólnej. Powód w pozwie powołał się na właściwość przemienną tut. Sądu, ustaloną według miejsca spełnienia świadczenia – miejsca prowadzenia jego rachunku bankowego. Zgodnie z art. 454 k.c., świadczenie pieniężne powinno być spełnione w siedzibie wierzyciela w chwili

spełnienia świadczenia. Inne miejsce spełniania świadczenia wymaga porozumienia między stronami, przy czym samo wskazanie dłużnikowi numeru rachunku bankowego, na który ma nastąpić zapłata, nie jest wystarczające dla uznania, że do odpowiedniego uzgodnienia między stronami doszło. W niniejszej sprawie zaistniała podobna sytuacja, z tym że pozwany dokonał zapłaty części należności na rachunek bankowy powoda wskazany w fakturze VAT. Oznacza to, że zaakceptował tak oznaczone miejsce spełnienia świadczenia, a zatem – konkludentnie – strony zawarły umowę co do miejsca spełnienia świadczenia, niebędącego siedzibą wierzyciela (**vide**: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 października 2003r., sygn. akt I ACa 842/03, OSA z 2005r., Nr 3, poz. 15). Wspomniany rachunek bankowy powoda prowadzony jest zaś przez Oddział banku z siedzibą w K., a zatem w okręgu właściwości tut. Sądu. Co za tym idzie, powód skutecznie skorzystał z, wynikającej z przepisu art. 34 k.p.c., możliwości wyboru sądu według miejsca wykonania umowy. Podkreślenia wymaga, że w przypadku gdy przedmiotem roszczenia jest część zobowiązania, miejsce jego wykonania ustala się jedynie w odniesieniu do tej części (**vide**: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 lipca 2013r., sygn. akt I ACz 1075/13, LEX Nr 1342351). Tym samym podniesiony przez pozwanego zarzut niewłaściwości Sądu, nie mógł zostać uwzględniony. Marginalnie zaś wypada zaznaczyć, że jurysdykcja Sądu polskiego w niniejszej sprawie wynika z przepisu art. 4 ust. 1 rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (wersja przekształcona: Dz. U. UE. L. z 2012r., Nr 351, poz. 1).

Sąd nie znalazł podstaw do odroczenia rozprawy wyznaczonej na dzień 18 sierpnia 2014r. – czego domagał się pełnomocnik pozwanego, motywując wniosek wyjazdem urlopowym pozwanego. W myśl przepisu art. 214 § 1 k.p.c., rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć, co ma na celu umożliwienie stronie faktycznego wzięcia udziału w rozprawie. W niniejszej sprawie jednak, pozwany reprezentowany był przez pełnomocnika procesowego, a jego osobisty udział w rozprawie nie był konieczny (pozwany nie był wzywany na rozprawę). Niemożność stawiennictwa pozwanego na rozprawie nie stanowiła zatem usprawiedliwionej przeszkody do jej przeprowadzenia, gdyż zachował n prawo do obrony, korzystając z pomocy pełnomocnika procesowego (**vide**: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1999r., sygn. akt III CKN 1083/98, LEX Nr 1214352). Co więcej, wraz z zawiadomieniem o terminie rozprawy, pełnomocnik pozwanego został zobowiązany do złożenia ewentualnego wniosku o odroczenie rozprawy z powodu zaplanowanego urlopu w terminie 3 dni pod rygorem pominięcia tego wniosku (k. 46). Zawiadomienie to doręczono mu w dniu 23 lipca 2014r. (k. 68), zaś wniosek o odroczenie rozprawy złożono w dniu 29 lipca 2014r. (k. 50, 51), a zatem z uchybieniem zakreślonego terminu.

Merytoryczną ocenę sprawy należy poprzedzić odniesieniem się do zarzutów pozwanego w zakresie braku należytego wykazania umocowania pełnomocnika powoda. Otóż sformułowane w tym zakresie uwagi pozwanego należało uznać za oczywiście nieuprawnione. Wbrew bowiem twierdzeniom pozwanego, pełnomocnikiem procesowym powoda w niniejszej sprawie jest r.pr. M. P., który wraz z pozwem złożył odpowiednie pełnomocnictwo (k. 15) – nie zaś r.pr. E. P.. Nadto, do pozwu załączono wydruk z czeskiego rejestru handlowego (k. 6, 57 – 59) zarówno potwierdzający status powoda (spółka akcyjna) jak i określający sposób jego reprezentacji (jednoosobowa) i osoby do tego uprawnione (J. P.). Co za tym idzie, brak było podstaw do przyjęcia, aby w niniejszej sprawie powód był nienależycie reprezentowany.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie zaoferowanych przez obie strony dowodów z dokumentów w postaci: faktur VAT, faktury korekty, dokumentów dostawy wraz z ich tłumaczeniem na język polski oraz wezwania do zapłaty, a także potwierdzeń przelewu – prawdziwości i rzetelności których żadna z nich nie kwestionowała, co pozwalało uznać je za miarodajne i właściwe źródło informacji o okolicznościach sprawy.

Sąd oddalił jednak wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z dokumentu o numerze (...). Dokument ten został bowiem przedstawiony jedynie w języku czeskim, a pozwany mimo – dokonanego w trybie art. 256 k.p.c. – wezwania do złożenia jego tłumaczenia po rygorem pominięcia dowodu (k. 46) – nie uczynił tego. Dodać należy, że nawet pobieżna analiza w/w dokument i załączonego do sprzeciwu od nakazu zapłaty dokumentu o numerze (...) sporządzonego w języku polskim, prowadziła do wniosku, że ten ostatni nie stanowił tłumaczenia dokumentu Nr (...) (odmienna treść stanowiąca kwoty, stawki i numery).

Na podstawie przeprowadzonych dowodów, Sąd ustalił istotne okoliczności sprawy, obejmujące fakt zawarcia między stronami – w dniu 24 października 2013r. i 26 listopada 2013r. dwóch umów sprzedaży, ich wykonania przez powoda (dostawy towaru – odpowiednio w dniu 26 października 2013r. i 26 listopada 2013r.) oraz fakt częściowej zapłaty ceny sprzedaży przez pozwanego (dwie wpłaty po 2.000,- zł). Powyższe okoliczności pozostawały zresztą między stronami niesporne, gdyż pozwany nie przeczył ani faktowi zawarcia umowy ani też jej warunkom (wysokość ceny) kwestionując jedynie aktualność dochodzonego roszczenia co do wysokości. Zgodnie z art. 535 § 1 k.c., przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Umowa sprzedaży ma przy tym charakter konsensualny, a zatem spełnienie przez sprzedawcę obciążającego go świadczenia niepieniężnego, nie warunkuje jego uprawnienia do żądania zapłaty ceny. Niemniej w niniejszej sprawie ustalono również, że sprzedany pozwanemu towar w postaci papieru w rolkach oraz ręczników papierowych w rolkach został pozwanemu wydany. Powodowi przysługiwało zatem roszczenie o zapłatę ceny sprzedaży w łącznej wysokości 71.482,18 zł, określonej w wystawionych w związku z dokonanymi transakcjami fakturach VAT Nr (...) na kwotę 32.863,83 zł i Nr (...) na kwotę 38.618,35 zł. Cena ta podlegała jednak zmniejszeniu w związku ze spełnieniem przez pozwanego świadczenia w części, poprzez zapłatę – na poczet należności z faktury VAT Nr (...) – łącznej kwoty 4.000,- zł (w dniu 23 kwietnia 2014r. – kwota 2.000,- zł; w dniu 20 czerwca 2014r. – kwota 2.000,- zł). Nadto zobowiązanie pozwanego wynikające z faktury VAT Nr (...) zostało zmniejszone o kwotę 7.055,16 zł brutto – na podstawie faktury korygującej Nr (...). Dla porządku jedynie wypada zaznaczyć, że w/w korekta obejmował m.in. cenę sprzedaży 1.760 rolek papieru białego (...)trójwarstwowego (1.337,60 zł brutto), które nie zostały dostarczone pozwanemu w dniu 26 listopada 2013r. W konsekwencji aktualna wierzytelność powoda z tytułu ceny sprzedaży przedmiotowego towaru zamykała się kwotą 60.427,02 zł (71.482,18 zł – 2.000,- zł – 2.000,- zł – 7.055,16 zł). Pozwany nie powołał żadnych dalszych zarzutów przeciwko żądaniu pozwu. Skutkowało to uznaniem roszczenia za usprawiedliwione w zakresie w/w kwoty 60.427,02 zł. W tej części również powód podtrzymywał powództwo (cofając je ponad tę wartość).

Od wskazanej kwoty przysługiwały powodowi także odsetki ustawowe (art. 481 § 1 i 2 k.c.) liczone od dnia 12 kwietnia 2014r. Odsetki te przysługiwałyby co prawda powodowi od terminów wcześniejszych – terminów wymagalności wskazanych w fakturach VAT (23 listopada 2013r.; 25 stycznia 2014r.) z uwzględnieniem faktu spełnienia przez pozwanego świadczenia po ich upływie, jednak Sąd związany był tu żądaniem pozwu (art. 321 § 1 k.p.c.).

Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60.427,02 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2014r., orzekając jak w pkt I wyroku.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a w razie jednoczesnego zrzeczenia się roszczenia – w każdym czasie. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.). W niniejszej sprawie pismem procesowym wniesionym w dniu 1 sierpnia 2014r. powód cofnął pozew ponad kwotę 60.427,02 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2014r. Sąd nie znalazł podstaw do uznania dokonanego cofnięcia pozwu za sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzające do obejścia prawa. Co za tym idzie, bez względu na ewentualne stanowisko pozwanego w przedmiocie dochodzonego roszczenia, cofnięcie pozwu wywoływało określone przepisem art. 355 § 1 k.p.c. skutki prawne. Zgodnie z tą regulacją, sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew. W razie cofnięcia pozwu w części, umorzenie postępowania następuje w odpowiednim zakresie. Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 100 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Cofnięcie pozwu jest zasadniczo równoznaczne z przegraniem sporu, wyjąwszy jednak przypadek, gdy jest to podyktowane faktem spełniania przez pozwanego w toku postępowania świadczenia wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa (**vide:** postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013r., sygn. akt IV CZ 8/13, LEX Nr 1318484). Pozew w niniejszej sprawie został złożony w dniu 22 maja 2014r. Oświadczenie powoda o cofnięciu pozwu (w części), motywowane było faktem

uiszczenia przez pozwanego części należności dochodzonej pozwem oraz zmniejszeniem wierzytelności na skutek korekty faktury VAT. Wbrew jednak twierdzeniom powoda, w zakresie kwoty 2.000,- zł (objętej cofnięciem pozwu) jej zapłata nastąpiła jeszcze przed wytoczeniem powództwa, bo w dniu 23 kwietnia 2014r. Co do tej kwoty zatem, cofnięcie powództwa było równoznaczne z przegraniem sporu. W pozostałej części natomiast przyczyny zmniejszenia zobowiązania zaistniały już po wytoczeniu powództwa – korekta faktury w dniu 5 czerwca 2014r.; zapłata dalszej kwoty 2.000,- zł w dniu 20 czerwca 2014r. W tym zakresie wskazać należy, że jakkolwiek korekta faktury odnosi co do zasady skutek ex tunc, to jednak nie można powodowi czynić zarzutu z dochodzenia przed sądem wymagalnego roszczenia, które na skutek późniejszych decyzji stron okazało się w części nieaktualne. Brak było więc podstaw do twierdzenia, że w zakresie kwoty objętej fakturą korygującą Nr (...) w wysokość 7.055,16 zł brutto, powód dochodził roszczenia nieistniejącego w chwili wytoczenia o nie powództwa. Wobec powyższego, powoda należało uznać za wygrywającego spór w części obejmującej zasądzone roszczenie (60.427,02 zł), a także kwotę 9.055,16 zł objętą cofnięciem pozwu, tj. w 97,20%. Adekwatnie do tego, stronom przysługiwało prawo do zwrotu kosztów procesu. Powód poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 5.499,- zł, w tym: opłata sądowa od pozwu w wysokości 1.882,- zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600,- zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – tekst jednolity: Dz. U. Nr 2013, poz. 490) oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,- zł. Natomiast pozwany poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 3.617,- zł, obejmujące koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600,- zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – tekst jednolity: Dz. U. 2013r., poz. 461) oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,- zł. Uwzględniając zakres, w jakim każda ze stron utrzymała się ze swoim żądaniem, powodowi przysługiwały koszty procesu w wysokości 5.345,15 zł (5.499,- zł x 97,20%), zaś pozwanemu w wysokości 101,20 zł (3.617,- zł x 2,80%), co po zbilansowaniu dawało kwotę 5.243,94 zł (5.345,14 zł – 101,20 zł) należną powodowi. W tym stanie rzeczy, należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda, tytułem kosztów procesu, kwotę 5.243,94 zł, o czym orzeczono w pkt III wyroku.